

Hermed fremsættes følgende beslutningsforslag i henhold til § 33 i Forretningsorden for Inatsisartut:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges at fremsætte forslag om ændring af Landstingsforordning nr. 15 af 20. november 2006 om offentlig hjælp således at boligejere og andelsbolighavere ved midlertidig uarbejdsdygtighed grundet akut sygdom, der ikke kan behandles/kureres umiddelbart, gives mulighed for at få hjælp til betaling af terminsydelser.

(Medlem af Inatsisartut Malik Berthelsen, Siumut)

Begrundelse:

Vi må jo aldrig glemme, at enhver uforskyldt kan blive ramt af en akut sygdom, der ikke kan kureres umiddelbart. Dette uanset om man er akademiker, ufaglært, og om man bor i en lejebolig er husejer eller andelsbolighaver.

Ja, uanset hvor meget vi prøver på at leve et sundt liv kan vi blive ramt, ja, desværre bliver nogle også ramt. Naturligvis, vi er jo kun mennesker.

Heldigvis bliver vi hjulpet fra det offentlige til behandling, foruden at vi på anden vis kan få dækning af vore udgifter, når vi bliver ramt af sådan en sygdom.

Men når man bor i eget hus eller i en andelsbolig, og bliver ramt af en akut sygdom, der ikke kan kureres umiddelbart, f.eks. en kræftsygdom, er der i dag ingen mulighed for at modtage offentlig hjælp til betaling af de løbende terminer i uarbejdsdygtighedsperioden. Deres eneste mulighed er, at forsøge at optage et yderligere lån i en pengeinstitution oveni deres allerede optagne lån.

Denne blev bekræftet igennem det svar jeg modtog fra Naalakkersuisut 10. januar 2011 på mit § 37 spørgsmål, da de svarede sålydende **"En borger, der bor i en andelsbolig eller i eget hus må optage et lån i en pengeinstitution til brug for dækning af sin husleje, til faste udgifter, til eventuel modtagen hjælp fra de offentlige til oveni pålagte huslejudgifter. Offentlig hjælp af den art kan senere ikke gives i refusion fra de offentlige"**.

Enhver, der har en smule kendskab til pengeinstitutionernes forretningsgang ved, at man sådan uden videre ikke kan tage yderligere lån oveni det allerede optagne, især hvis man er ramt af en uarbejdsdygtighed med varighed af flere måneder.

Vi bør være flove over, at vi lovgivningsmæssigt har tilladt den slags vilkår overfor nogle sygdomsramte borgere.

For vi kan ikke tillade os, at give et menneske, der i forvejen kæmper for sin helbredelse fra en sygdom, yderligere bekymringer, ved at sige: *Optag et banklån!*

Hvis vort land i lighed med andre fattige lande, havde været så fattig, at vi end ikke har råd til at hjælpe vore sygdomsramte medborgere, ja, så ville jeg have haft forståelse overfor, at vi ikke har mulighed for at give økonomisk hjælp til nogle borgere, der har erhvervet egen bolig.

Men jeg kan på ingen måde forstå, at vi, der igennem mange år altid har haft råd til at give alt mulig økonomisk hjælp til nogle medborgere, der ellers er både legemligt og psykisk raske, men som aldrig tager et arbejde, ikke kan give hjælp til boligejere, der bliver ramt af en sygdom. Man må nok sige, at dette ikke er retfærdigt.

Befolkningens kendetegn er byrdedeling. Ifølge min evne i at forstå, så er byrdedeling det, at alle sunde, der kan, er med til at bære, og ikke sådan, at det kun er dem, der gider, der bærer.

Hvis det viser sig, at tidligere vedtagne forordninger og love er skæve i forhold til den gældende praksis og ønsker, så har vi altid en mulighed for at rette op på disse. De eneste, der kan komme med disse rettelser er vi Inatsisartut, hvorfor jeg anmoder om jeres samarbejde i at rette op på denne problemstilling. På den måde, kan vi give alle borgere, der er blevet ramt af en sygdom, der ikke kan kureres umiddelbart, uanset hvem de er, en støtte i deres kamp for at blive raske igen, og lette dem for en ellers unødvendig byrde.

Dette forslag om en hjælpeordning skal forstås på denne måde, at det offentlige direkte udlægger for den sygdomsramtes terminer og andre daglige udgifter, der senere skal afdrages uden at belaste vedkommendes levevilkår. En anden konstruktion kunne være, at det offentlige ydede lån til den trængte, således at denne med lånet kunne betale terminerne. Ved midlertidig uarbejdsdygtighed forstår jeg umiddelbart, at de ramte i en periode på op til 6 måneder er ude af stand til at arbejde.

Jeg er forhåbningsfuld for, at der vil være tilslutning omkring dette både fra Inatsisartut og Naalakkersuisut, fordi vi ikke kan forskelsbehandle borgere alene på baggrund af deres valg af bolig, da vi på denne måde vil få mulighed for at give alle borgere ens servicering, når de bliver ramt af en sygdom.

Forslagets økonomiske og administrative konsekvenser:

Hvilke økonomiske konsekvenser, der vil være forbundet ved en eventuel ændring af forordningen er svært at forudsige. Jeg har ved mit § 37 – spørgsmål af 13. september 2011 (Nr. 2011-179) til Naalakkersuisut forgæves forsøgt at få afdækket de administrative og økonomiske konsekvenser af dette forslag. Medlem af Naalakkersuisut, Mimi Karlsen, besvarer imidlertid ikke mit spørgsmål, men anfører i besvarelsen af 27. september 2011, at det ikke er hensigten med lovgivningen om offentlig hjælp, at der skal gives hjælp mod tilbagebetaling af afdrag til boliglån. Det eneste vi ved er, at enhver kan blive ramt af en sygdom, uanset om man bor i en lejebolig eller har egen bolig. Men en ting er sikker, de sociale udgifter vil naturligvis stige, da nogle der ellers ikke har kunnet modtage hjælp vil opnå berettigelse herfor. Vedtages imidlertid en konstruktion, hvor der er begrænsninger ved, hvor længe det offentlig kan yde hjælp, og bliver hjælpen gjort tilbagebetalingspligtig, så vil de økonomiske konsekvenser af forslaget blive minimale. Samfundsmæssigt kan der med forslaget opnås den gevinst, at vi sikrer at sygdomsramte borgere kan beholde egen bolig, hvorved pågældende ikke belaster de offentlige kasser med udgifter til genhusning og flytning.

Forslagets konsekvenser for de selvstændige erhvervsfolk.

Forslaget regnes ikke at ville få økonomiske konsekvenser for erhvervslivet m.m. Da sociale tilskud er et offentligt anliggende. Nogle firmaer giver deres ansatte sygeforsikring som en personale gode og giver tilskud igennem den.

Forslagets konsekvenser for borgerne igennem forvaltningen.

Man regner ikke med at forslaget vil få konsekvenser for borgerne igennem forvaltningen. Tværtimod vil forslaget resultere i lettelser for de boligejere og andelsbolighavere, der rammes af en sygdom, som forslaget netop er henvendt til.